

ECONOMY AND STRATEGY CONSULTANCY SERVICES

ESDH

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİ 2025 BEKLENTİLERİ

DR.CAN FUAT GÜRLESEL
EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ
24 ARALIK 2024

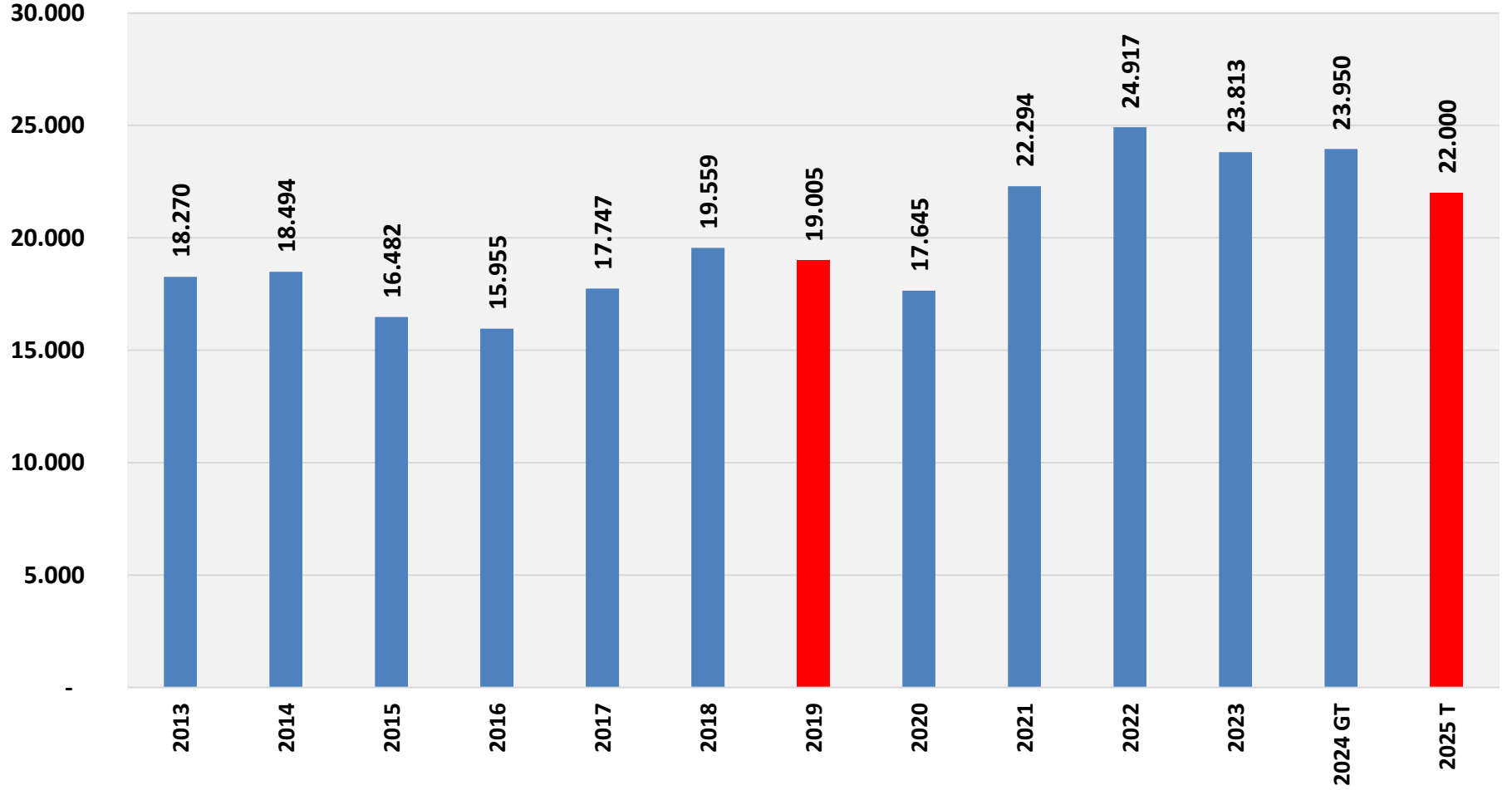
DÜNYA EKONOMİSİ 2025 BEKLENTİLERİ

1	TİCARETTE ARTAN KORUMACILIK
2	DÜNYA EKONOMİSİNDE YAVAŞ BÜYÜME % 2,8
3	ENFLASYONLARDA YAVAŞLAYAN GERİLEME
4	DAHA AZ FAİZ İNDİRİMLERİ (AVRUPA MERKEZ BANKASI HARIÇ)
5	JEOPOLİTİK GELİŞMELER RUSYA-UKRAYNA – SURİYE – ORTA DOĞU
6	ABD – ÇİN HEGEMONYA SAVAŞI
7	GÜÇLÜ DOLAR, YÜKSEK DOLAR FİNANSMAN MALİYETLERİ
8	DURAĞAN ENERJİ VE EMTİA FİYATLARI

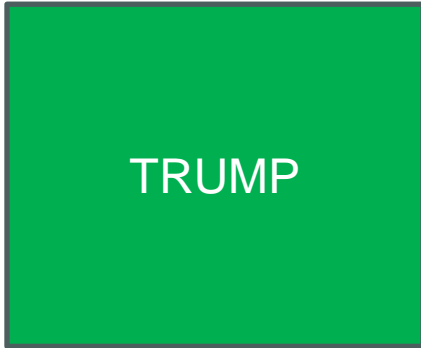
İLAVE VERGİLER GELİRSE KÜRESEL TİCARETTE YÜZDE 8-10 DARALMA YAŞANABİLİR

DÜNYA MAL TİCARETİ MİLYAR DOLAR

JEOPOLİTİK RİSKLER

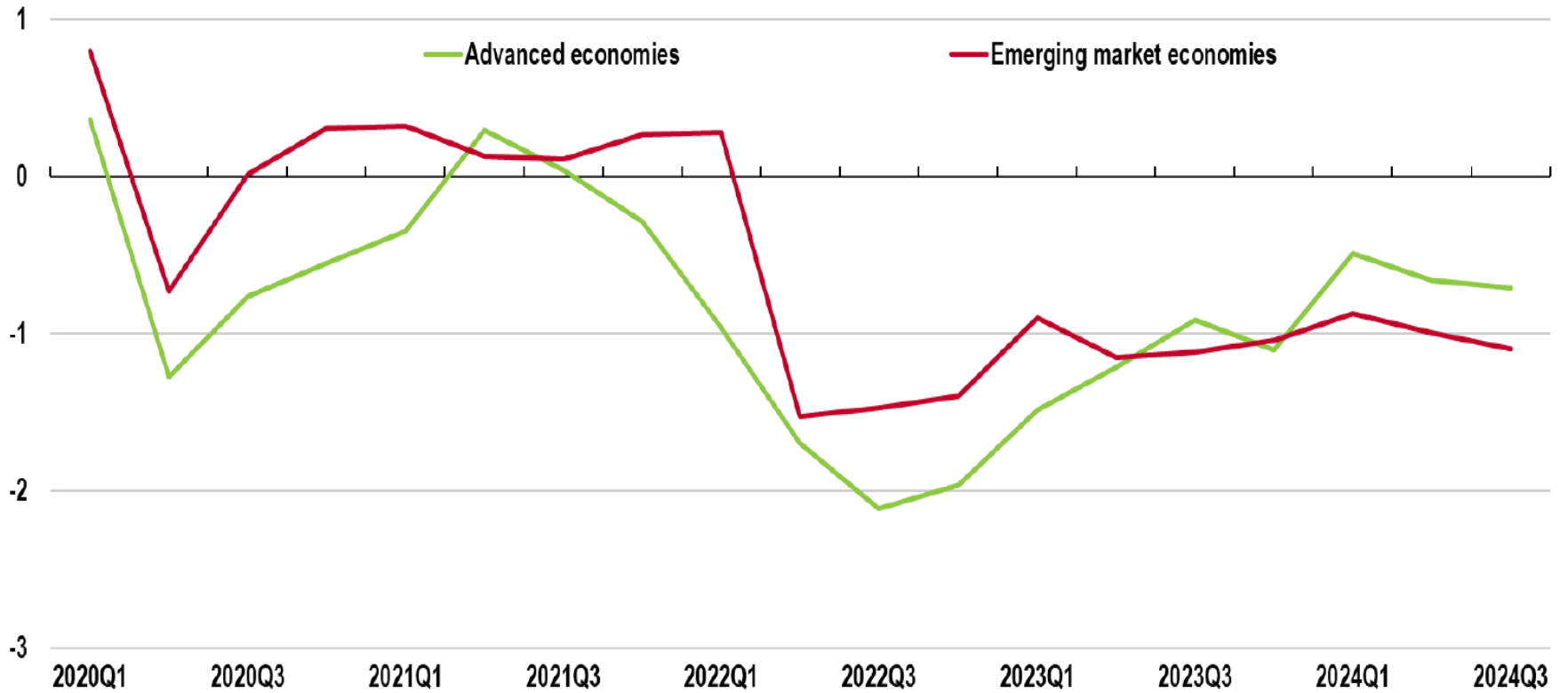

TÜKETİCİ GÜVENLERİ ZAYIF

Consumer confidence remains weak

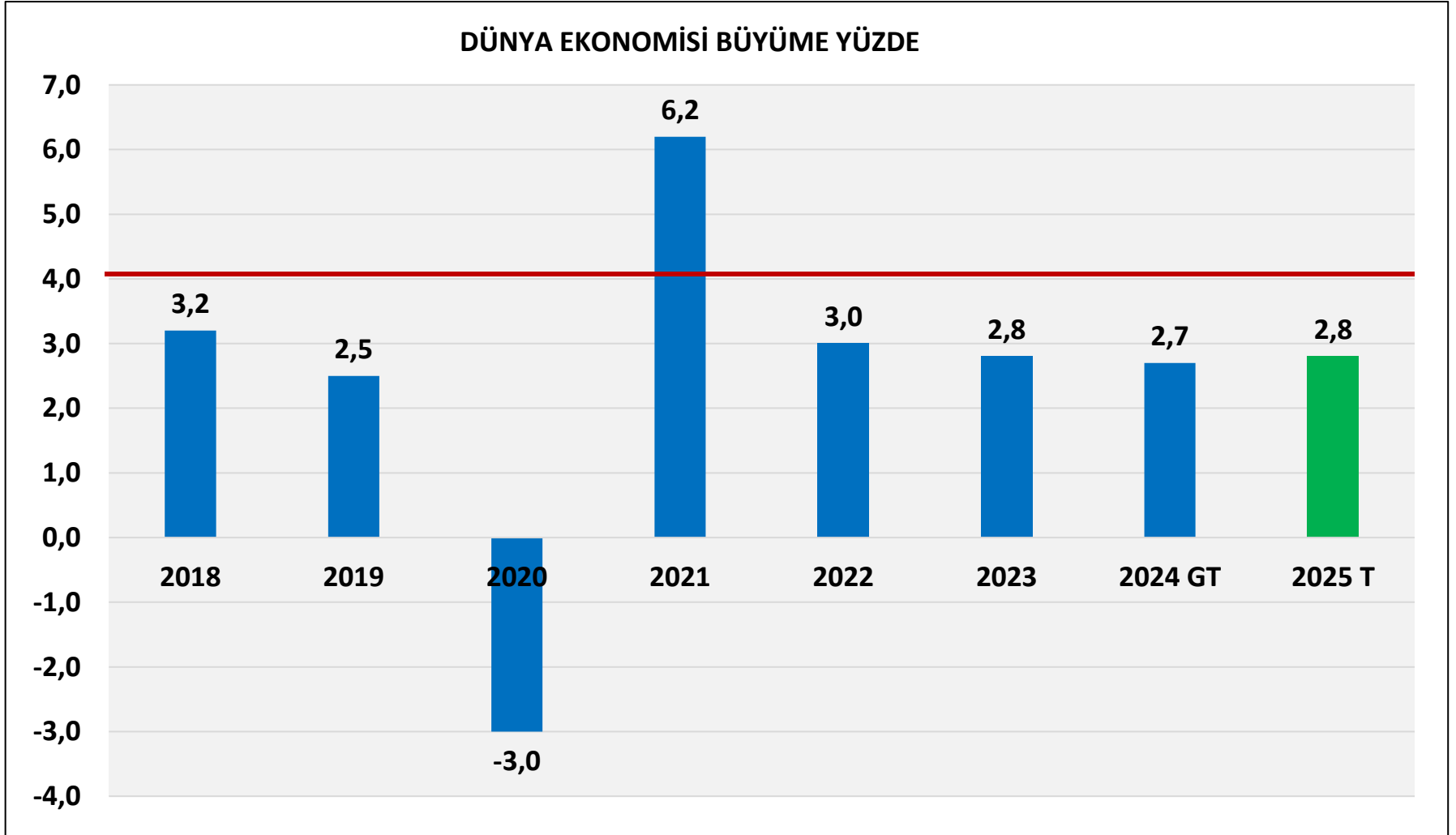
Consumer confidence

Mean across advanced/emerging market economies, long-term average = 0

DÜNYA EKONOMİSİ 2025 YILINDA POTANSİYELİN ALTINDA BÜYÜYECEK

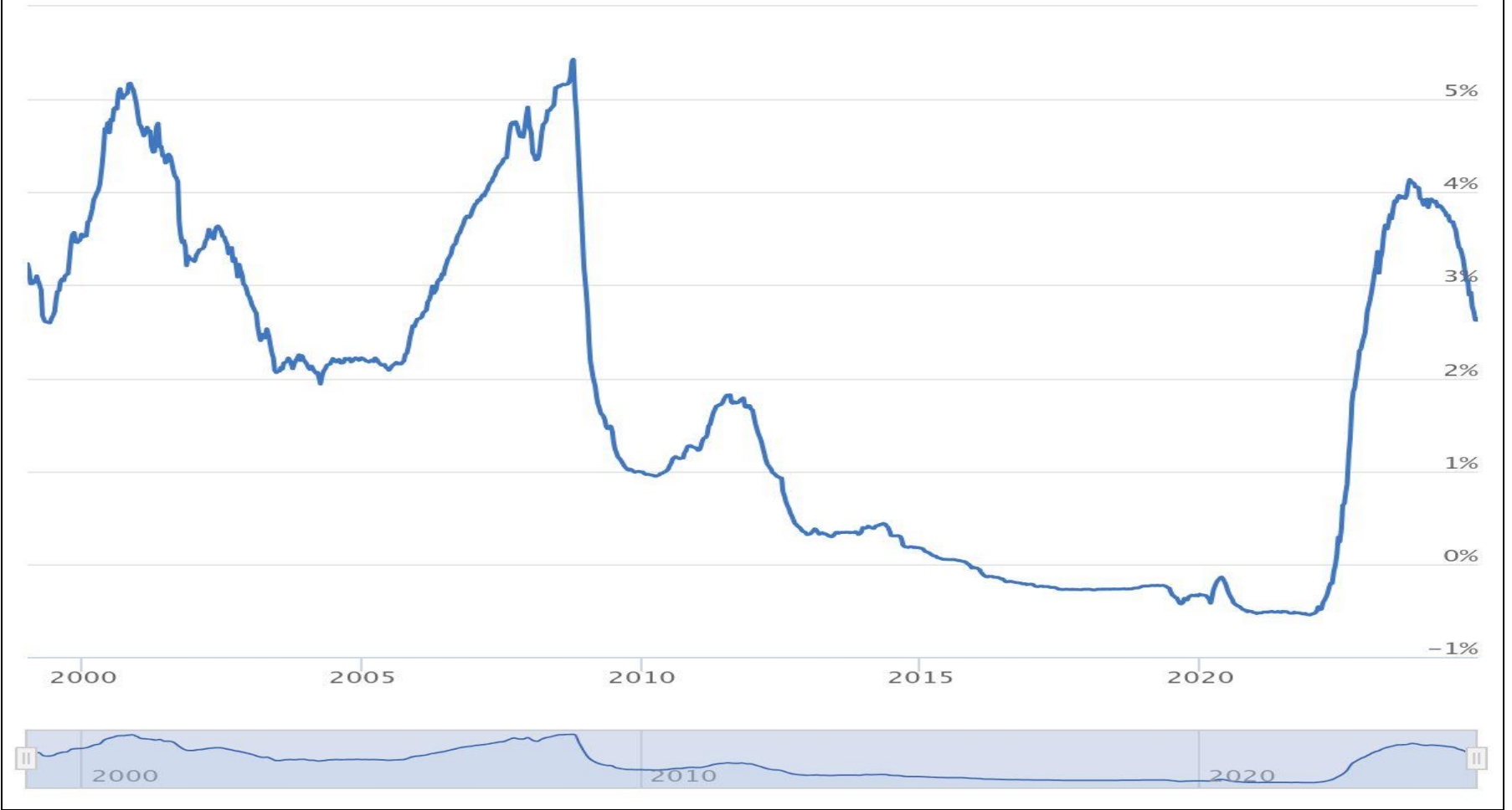
GÜÇLÜ DOLAR: DOLAR ENDEKSİ 1973=100

ZAYIF EURO; EURO FİNANSMAN MALİYETLERİ DAHA DÜŞÜK OLACAK

6 AY VADELİ EURIBOR FAİZİ YÜZDE

METAL FİYATLARI

ZAYIF TALEP + GÜÇLÜ DOLAR + İTHALAT VERGİLERİ

BAKIR	ELEKTRİFİKASYON, ENERJİ DÖNÜŞÜMÜ, ELEKTRİKLİ ARAÇLAR TALEP ARTIŞI	İLK YARI FİYATI 8.800-9.600 DOLAR/TON
	KORUMACILIK, YAVAŞLAYAN BÜYÜME VE TALEP	
AVRUPA YASSI ÇELİK	DÜŞÜK FİYATLAR+YÜKSEK ÜRETİM MALİYETLERİ+ZAYIF TALEP+DÜŞEN KAR MARJLARI SEKTÖRÜ ZORLUYOR	İLK YARI FİYATI 650-750 DOLAR TON
ALÜMİNYUM	GELİŞMİŞ ÜLKELERDE TALEBİN TOPARLANDIĞINA DAİR İLK İŞARETLER ALÜMİNA TALEBİNDE ARTIŞ	İLK YARI 2.500-2.700 DOLAR/TON
	ÇİN'İN ALÜMİNYUM İHRACATINA VERDİĞİ % 13 VERGİ DESTEĞİNE SON VERMESİ + YÜKSEK KAPASİTE VE ARZ	

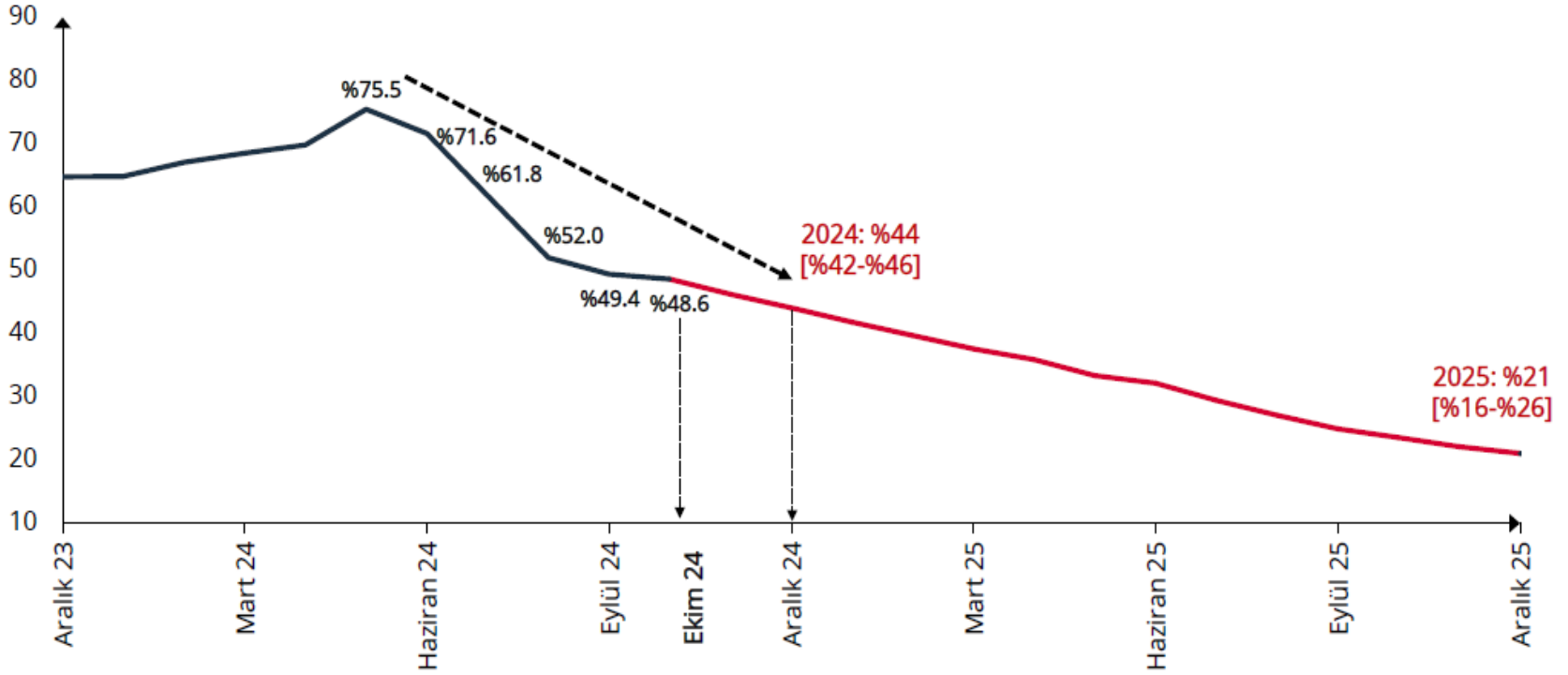
DEZENFLASYON PROGRAMI TÜRKİYE EKONOMİSİ VE REEL SEKTÖR 2025

DEZENFLASYON SÜRECİ DEVAM EDİYOR

TCMB 2025 YILI ENFLASYON HEDEFLERİ (YILLIK)

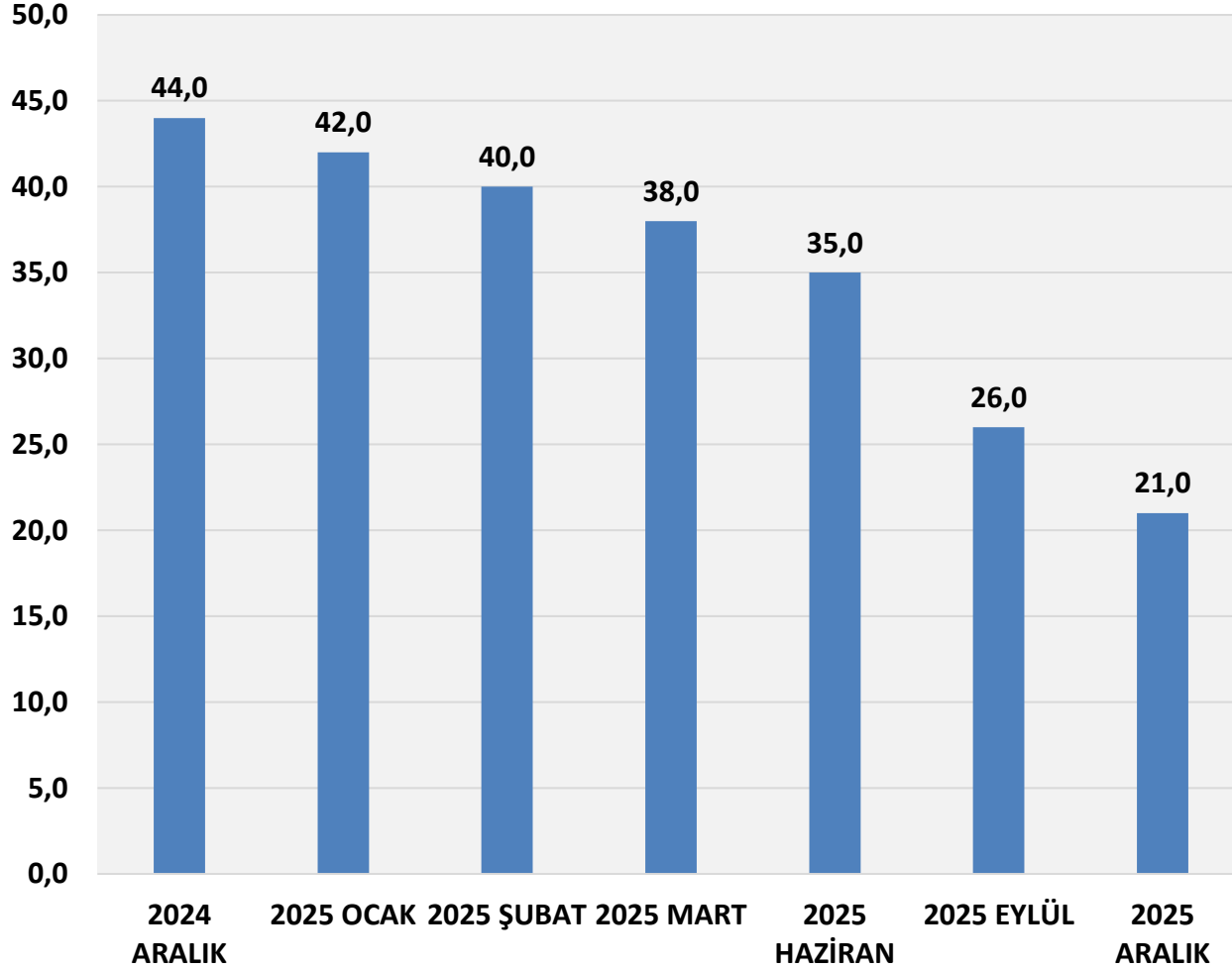
Dezenflasyon süreci devam etmektedir.

Yıllık Enflasyon (%)

TCMB 2025 ENFLASYON HEDEFLERİNİ YÜKSELTİ

TCMB 2025 TÜFE HEDEFLERİ

OCAK+
ŞUBAT+
MART

3+3+2,5

NİSAN+
MAYIS+
HAZİRAN

2,5+2+2

TEMMUZ+
AĞUSTOS+
EYLÜL

0,5+0,5+1,5

EKİM +
KASIM +
ARALIK

1,5+1,5+1,0

2025 YILI PARA POLİTİKASI BEKLENTİLERİ

	2024 ARALIK	2025 MART	2025 HAZİRAN	2025 EYLÜL	2025 ARALIK
TÜFE YILLIK HEDEF YÜZDE	44,0	38,0	35,0	26,0	21,0
TCMB POLİTİKA FAİZİ YÜZDE (KIRMIZI PİYASA BEKLENTİSİ)	50,0 (48,5)	45,0 (40,0-42,5)	40,0 (37,5)	35,0 (30,0)	30,0 (25,0-27,5)
MEVDUAT VE KREDİ FAİZİ YÜZDE	55	45-50	40-45	35-40	30-35
KREDİ BÜYÜMESİ	SINIRLI	SINIRLI	SINIRLI	GEVŞEME	GEVŞEME
KREDİ KARTLARI	SINIRLI	SINIRLI	SINIRLI	GEVŞEME	GEVŞEME
TL LİKİDİTE	SINIRLI	SINIRLI	SINIRLI	GEVŞEME	GEVŞEME

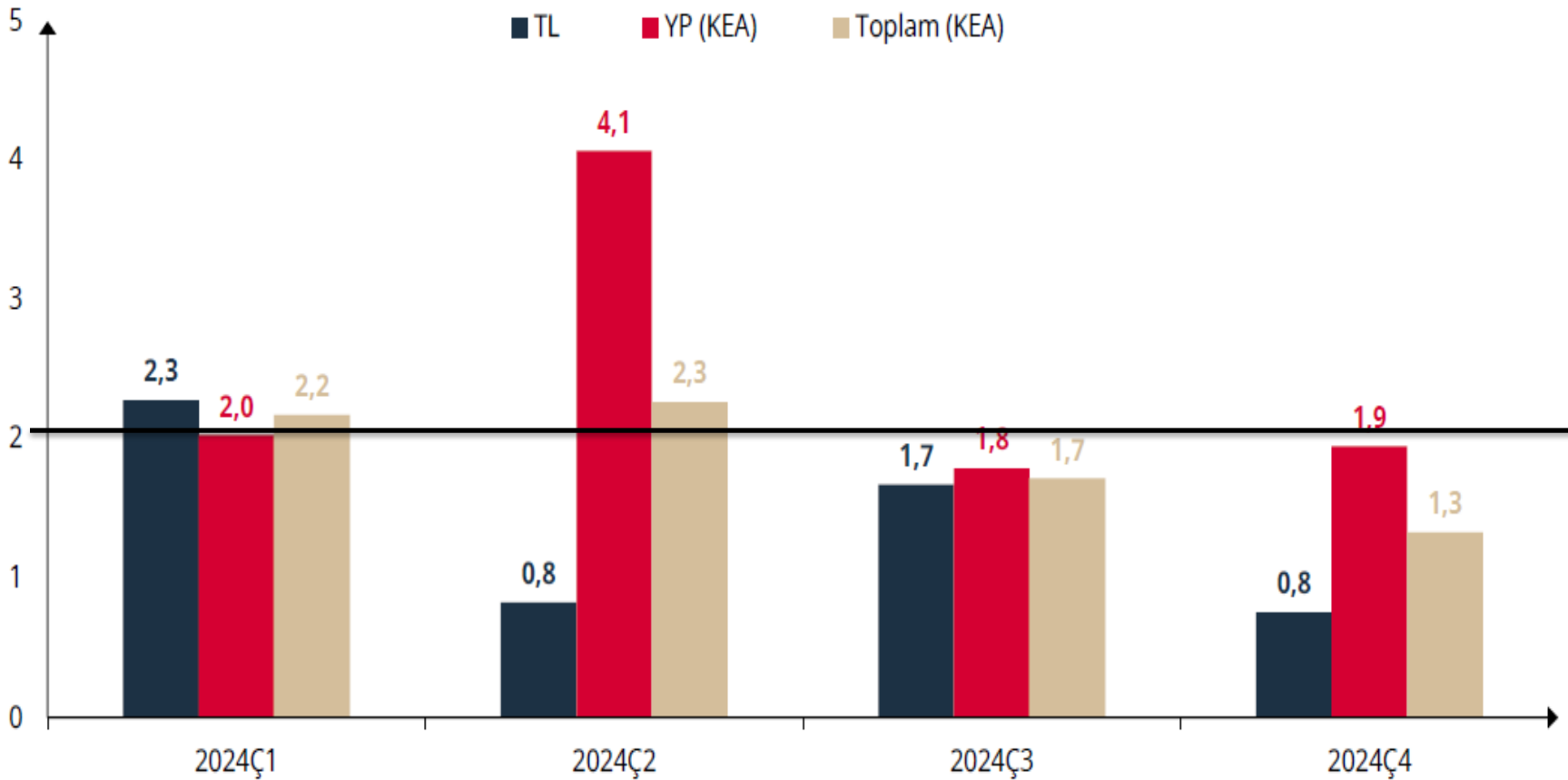

TİCARİ KREDİ BÜYÜMESİ HEDEFLERİN (SINIRLARIN) ALTINDA GİDİYOR

Ticari kredi artışı büyüme sınırlarının altındadır.

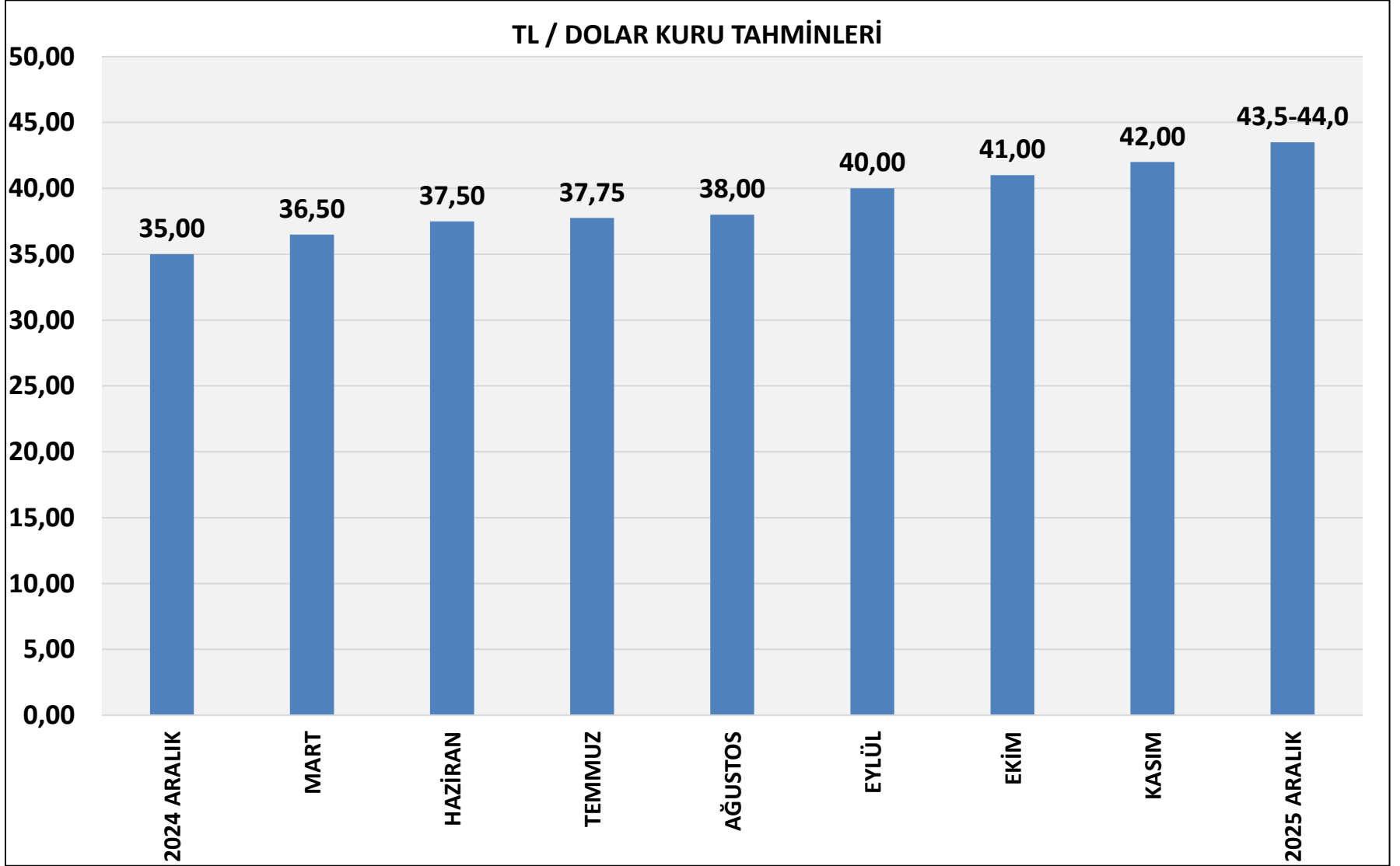
Ticari Kredi Büyümesi* (%)

2025 YILI DÖVİZ KURU BEKLENTİLERİ

KURLARDA EN ÖNEMLİ RİSK TÜRKİYE-ABD İLİŞKİLERİ

TÜRK LİRASINI DESTEKLEYECEK UNSURLAR

Dezenflasyon sürecine destek veren faktörler

Talepte dengelenme

Reel değerlenme

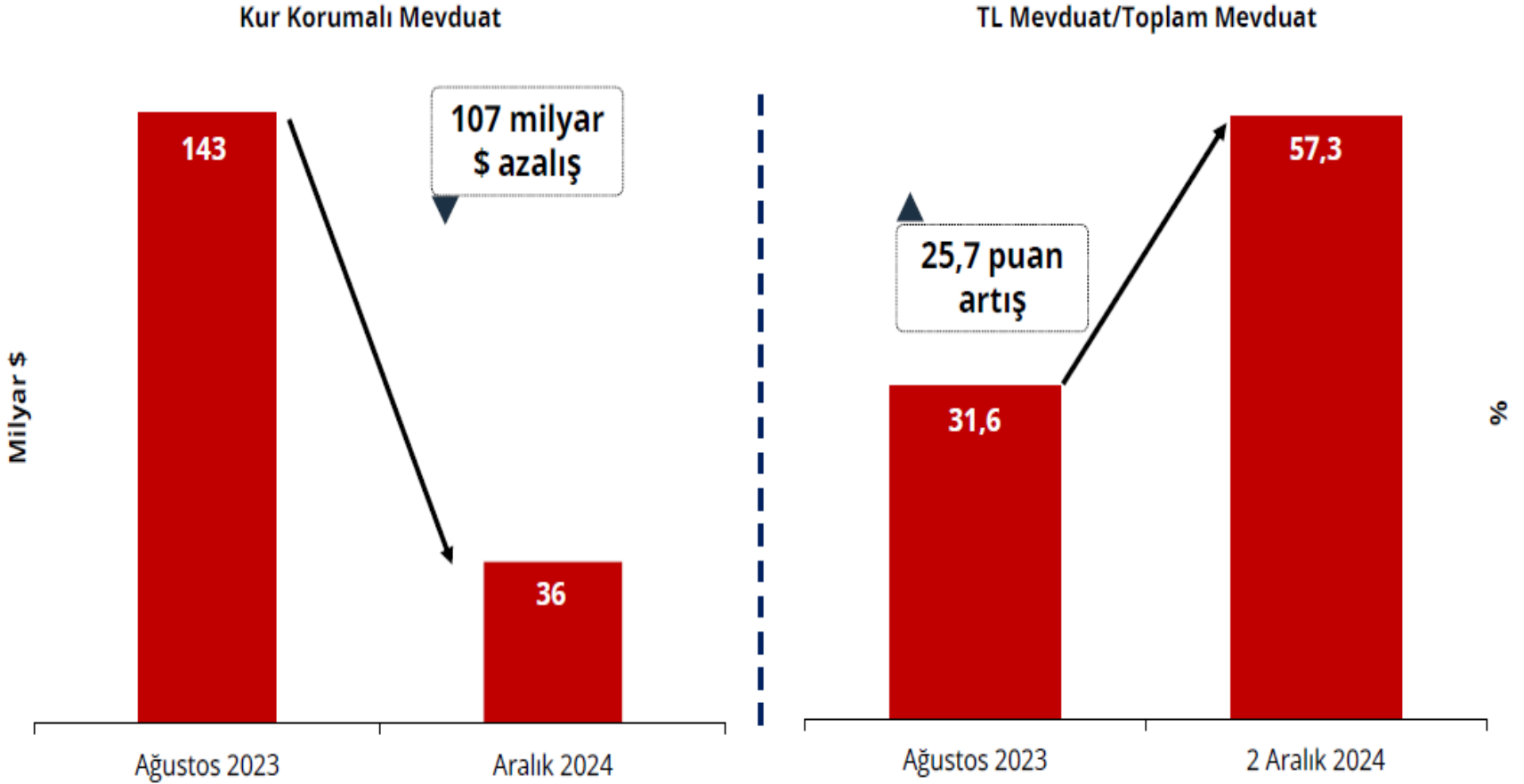
Beklentiler ve fiyatlama davranışları

Maliye
politikasının
artan eşgüdümü

KUR KORUMALI MEVDUATLAR AZALIYOR VE DÖVİZE DÖNMÜYOR

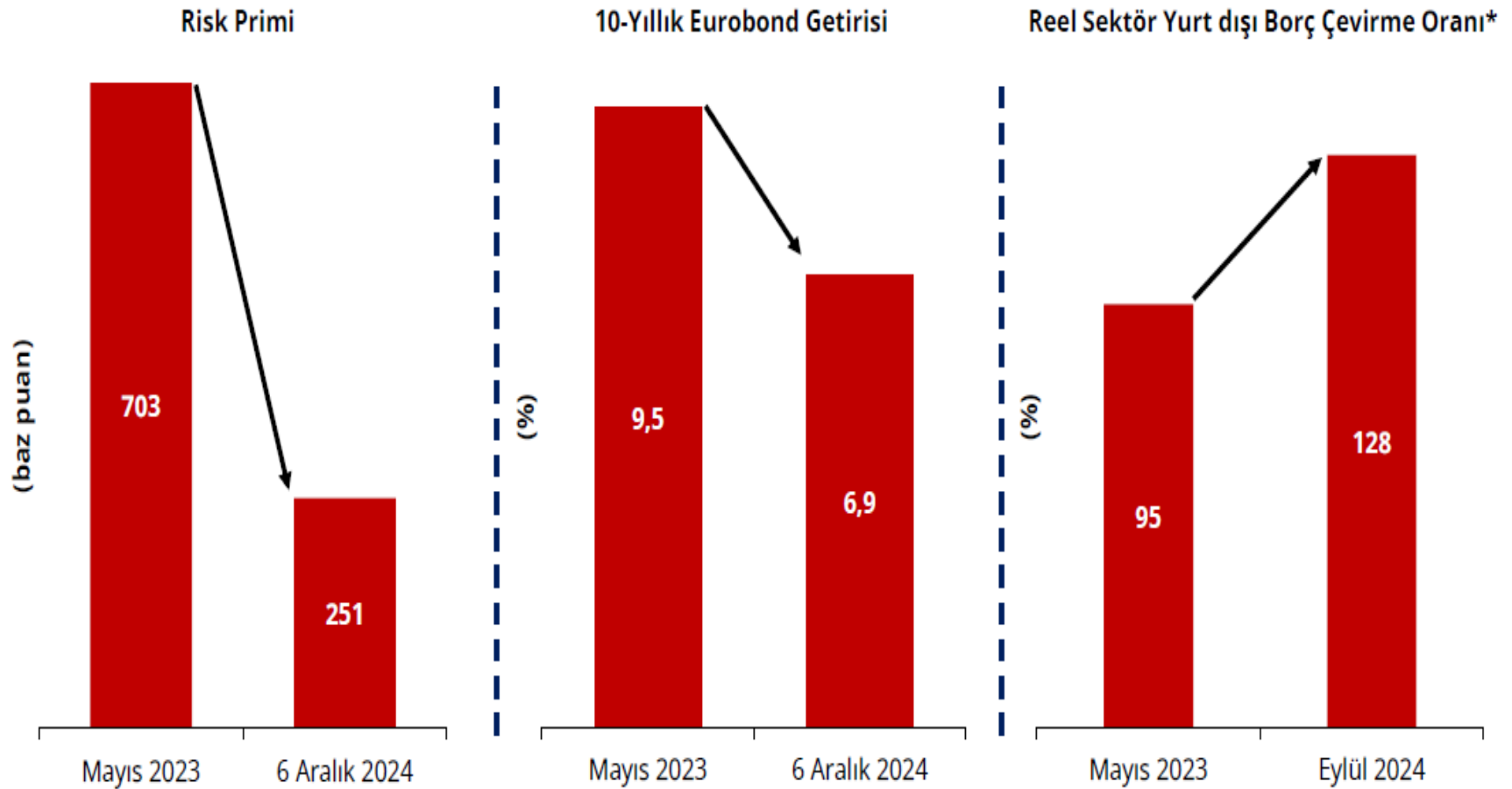
KKM bakiyesi azaldı ve Türk lirası mevduatın payı arttı.

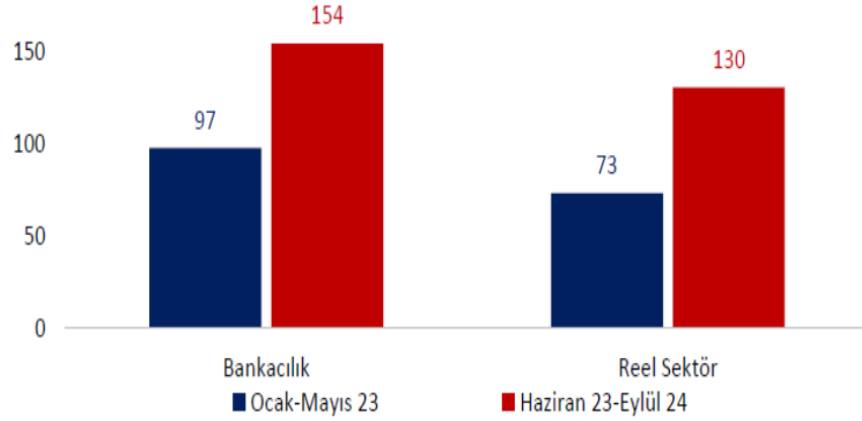
TÜRK LİRASI RİSK PRİMİNDE DÜŞÜŞ

Risk primindeki düşüş dış finansmana erişimi kolaylaştırmaktadır.

TÜRK LİRASINI DESTEKLEYEN UNSURLAR

Grifik 8: Orta-Uzun Dönem Dış Borç Çevirme Oranları (tahvil dâhil, %)

Kaynak: TCMB

Tablo 4: Uluslararası Kuruluşlardan Sağlanan Finansman

	Aktif Portföy (milyar dolar)	Üye Ülkeler Sıralamamız	Bölge Sıralamamız
Dünya Bankası (IBRD)	14,1	2	1
Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)	8,3	1	1
Uluslararası Finans Kuruluşu (IFC)	5,3	3	1
Asya Altyapı Yatırım Bankası (AAYB)	3,0	3	3
İslam Kalkınma Bankası (İKB)	2,8	4	2
Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası (AKKB)	1,4	5	2
Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası (KTKB)	0,7	1	1
EİT Ticaret ve Kalkınma Bankası (ECOBANK)	0,2	1	1

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

TCMB PİYASA KATILIMCILARI ARALIK ANKETİ BEKLENTİLERİ

GÖSTERGELER	2023 SONU FİİLİ	2024 SONU TAHMİNİ	2025 SONU TAHMİNİ
TÜFE ENFLASYON YÜZDE	68,50	45,28	27,07
TL/DOLAR KURU	32,55	35,30	43,23
MERKEZ BANKASI FAİZİ YÜZDE	50,0	48,50	30,88

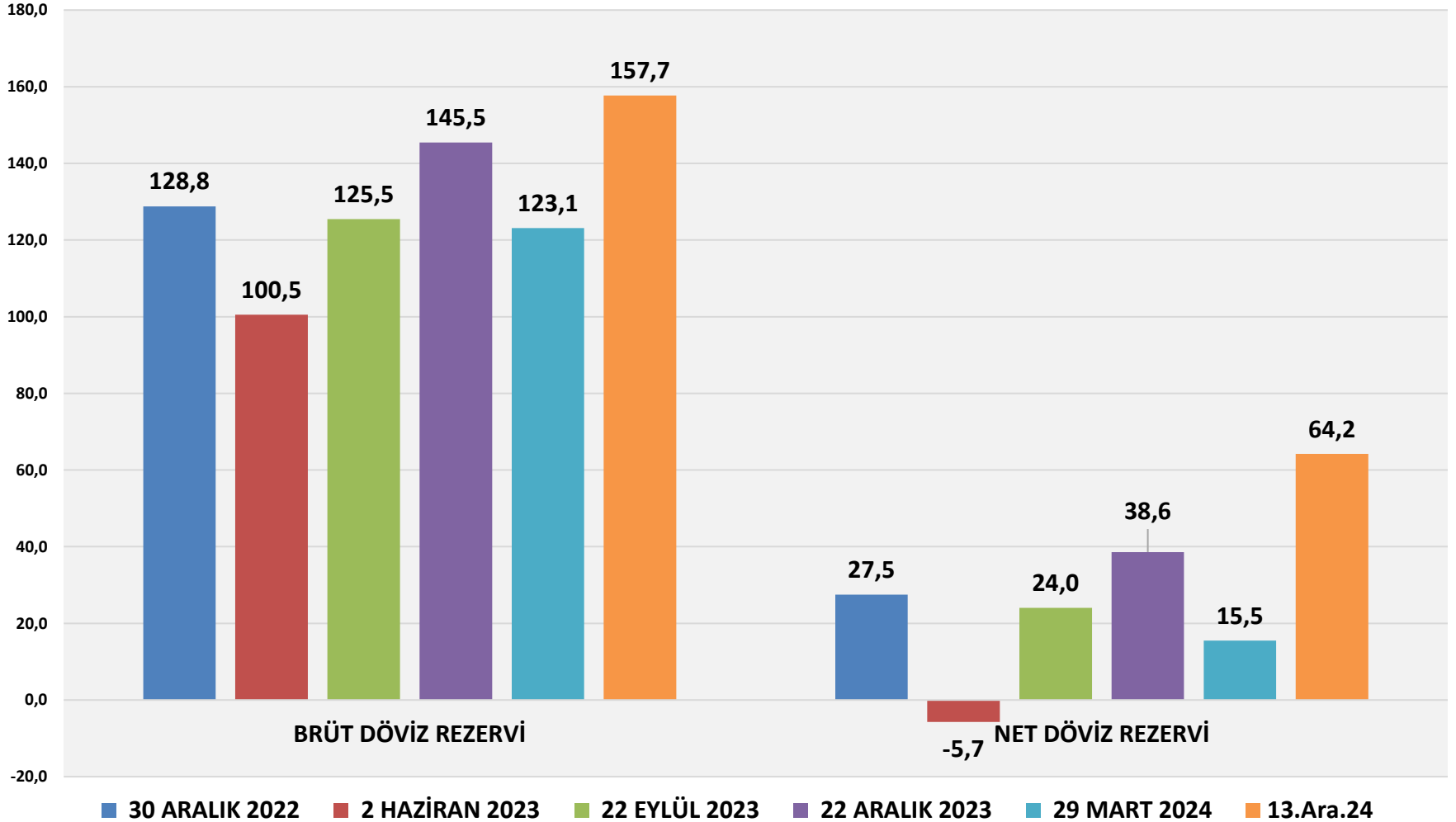

KREDİ NOTU ARTIŞLARI; YENİ ARTIŞLAR GELECEK

Yabancı Kurumlar Not Görünümü					
Kategori	Moody's	S&P	Fitch	Not	
Yatırım Yapılabilir Düzey	Aaa	AAA	AAA	Prime	
	Aa1	AA+	AA+	Yüksek Not	
	Aa2	AA	AA		
	Aa3	AA-	AA-		
	A1	A+	A+	Üst Orta Not	
	A2	A	A		
	A3	A-	A-		
	Baa1	BBB+	BBB+	Alt Orta Not	
	Baa2	BBB	BBB		
	Baa3	BBB-	BBB-		
	Yatırım Yapılamaz Düzey	Ba1	BB+	BB+	Spekülatif
		Ba2	BB	BB	
Ba3		BB-	BB-		
B1		B+	B+	Çok Spekülatif	
B2		B	B		
B3		B-	B-		
Caa1		CCC+	CCC	Aşırı Riskli	
Caa2		CCC			
Caa3		CCC-			
Ca		CC			
C	C	DDD	Batık		
C	D				
Görünüm	Pozitif	Pozitif	Pozitif		

TCMB DÖVİZ REZERVLERİNDE ARTIŞ

TCMB DÖVİZ REZERVLERİ MİLYAR DOLAR

ASGARİ ÜCRET VE DİĞER ÜCRET ARTIŞLARI (2025 ORTALAMA YILLIK ENFLASYONU YÜZDE 32,5 OLDU)

	NET ÜCRET	BRÜT ÜCRET	İŞVERENE MALİYETİ -1	İŞVERENE MALİYETİ -2 5 PUAN SSK PRİM İNDİRİMİ
YÜZDE 25 ARTIŞ	21.253	24.441	29.223	28.160
YÜZDE 30 ARTIŞ	22.103	25.419	30.392	29.286
YÜZDE 35 ARTIŞ	22.954	26.396	31.562	30.418
YÜZDE 40 ARTIŞ	23.803	27.374	32.729	31.539

ORTA VADELİ PROGRAM HEDEFLERİ VE BEKLENTİLER

	2023	2024 GERÇEKLEŞME TAHMİNİ	2025 PROGRAM HEDEFİ	2025 BEKLENTİLER
GSYİH BÜYÜME YÜZDE	5,1	3,0-3,5	4,0 	3,0-3,5
İHRACAT MİLYAR DOLAR FOB	255,6	264,0	279,6 	270-285
İTHALAT MİLYAR DOLAR CIF	362,0	345,0	369,0 	360-375
DIŞ TİCARET DENGESİ MİLYAR DOLAR	-106,3	-81,0	-89,4 	-80/-95
TURİZM GELİRİ MİLYAR DOLAR	55,9	59,6	63,6 	64,0
CARİ İŞLEMLER DENGESİ MİLYAR DOLAR	-45,0	-16,0	-28,6 	-20,0
CARİ İŞLEMLER DENGESİ/GSYİH %	-4,0	-1,4	-2,0 	-1,5
BÜTÇE DENGESİ/GSYİH %	-5,2	-4,9	-3,1 	-3,1
TÜFE YILSONU YÜZDE	64,8	44,0	21,0 	26-28
İŞSİZLİK ORANI YÜZDE	9,4	9,3	9,6 	10,0

ECONOMY AND STRATEGY CONSULTANCY SERVICES

ESDH

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

EKONOMİ VE STRATEJİ DANIŞMANLIK HİZMETLERİ

SERGÜL SOKAK, SARAL SİTESİ C.BLOK D.10 GAYRETTEPE-BEŞİKTAŞ İSTANBUL TEL 0212 352 87 95

www . e s d h . com . tr
